

ПРОТОКОЛ

София, 17.02.2021 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно изменение на цените на електрическата енергия по време на ценовия период

Днес, 17.02.2021 г. от 10:10 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Георги Добрев, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъства П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 30/12.02.2021 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно изменение на цените на електрическата енергия по време на ценовия период са поканени - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Проектът на решение относно изменение на цените на електрическата енергия по време на ценовия период е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Радостина Методиева, Силвия Петрова, Радослав Райков.

На основание чл. 6а, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, решение на КЕВР по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, Комисията за енергийно и водно регулиране ограничава движението на хора и социалните контакти в сградата на регулатора и приоритетно въвежда дистанционно предоставяне на административни услуги и консултации за гражданите.

Предвид това, Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила заинтересованите страни по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката за дистанционно участие в общественото обсъждане чрез писмени въпроси и изказвания (изпращани на имейл на служител на Комисията до 16.00 часа на 16.02.2021г.) и чрез програмата за съобщения Skype, за което е необходимо да се заяви участие в срок до 16:00 часа на 16.02.2021 г.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-8/12.02.2021 г. като заинтересовани лица за дистанционно участие са поканени: **Министерство на енергетиката, Комисия по енергетика към Народното събрание, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България.**

Министерство на енергетиката, Комисия по енергетика към Народното събрание, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България не са заявили желание за дистанционно участие в обществено обсъждане.

Участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype са заявили:

- г-жа Мая Манолова – председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ;
- г-н Венцислав Марков – ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля да се осъществи връзка с г-жа Манолова.

Служител от КЕВР потърси г-жа Мая Манолова, председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Добър ден, г-жо Манолова.

Мая Манолова – председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ:

Добър ден, здравейте.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте. Моля да изразите становището на Гражданската платформа Изправи се.БГ, на която Вие сте председател, по проекта на решение относно изменение на цените на електрическата енергия по време на ценовия период. Заповядайте, имате думата.

Мая Манолова – председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ:

Предмет на днешното обсъждане на КЕВР са докладът за изменение на цените на

електрическата енергия и проект за решение в същата връзка. Повод за това заседание, за доклада и за проекта за решение, е искане на НЕК ЕАД за повишаване на цената на електрическата енергия. И макар КЕВР в доклада и в решението да предлагат цената на електрическата енергия да останат такива, каквито са, т.е да не удовлетвори искането...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Да не се променят.

Мая Манолова – председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ:

...да не удовлетвори искането за тяхното повишаване, мнението на Изправи се.БГ е, че в случая става дума за PR акция на КЕВР и че цените на електрическата енергия не само не трябва да бъдат увеличавани, а трябва да бъдат намалени, освен заради аргументите по същество, които ще изложя, но и заради тежката икономическа и социална криза, в която живеят българските граждани, в резултат на пандемията на COVID – 19 и липсата на подкрепа от страна на българското правителство.

Аргументите на НЕК ЕАД да поиска повишаване на цената на електрическата енергия са свързани с повишените разходи на американските централи за парникови газове, като тези разходи са по-високи заради неточната прогноза на КЕВР, тъй като бяха заложили 22 евро/тон, а реално в момента за първото полугодие на 2021 г. според НЕК ЕАД цената ще бъде около 29 евро/тон. Вторият аргумент, заради който НЕК ЕАД търпи загуби, е тъй като плаща по-високи цени за квотите парникови газове. Втората причина са решенията на ВАС, с които се определят по-високи преференциални цени на електрическата енергия и съответно премии за шест топлофикации, да не ги изреждам, които следва да бъдат компенсирани от ФСЕС. Третият аргумент е свързан с промените в ЗЕ, които задължават вместо сделките за закупуване на студен резерв, да се извършват сделки за закупуване на разполагаемост на допълнителни услуги, което също натоварва НЕК ЕАД.

Смятаме, че докладът на КЕВР е необоснован и не отговаря на изискванията на чл. 31, т.1 и т.2 от ЗЕ, които изискват ... цени да се определят по прозрачен начин и те да възстановяват икономически обосновани разходи на енергийните дружества. В случая няма прозрачност и няма икономическа обосновааност на претендираните разходи от страна на НЕК ЕАД. Какво имам предвид? На първо място, допълнителните разходи, които трябва да се платят на ФСЕС, на шестте топлофикации са посочени като обща сума. Става дума за 16 730 хил. лв., но няма посочени количества. Няма цени конкретни и обща стойност за плащане на всяко едно от тези топлофикационни дружества. Има едни 16 млн., които гражданите трябва да платят, а в доклада даже не е ясно как е получена тази сума и коя топлофикация колко пари ще получи. На второ място, не е ясно на база на какви данни са изчислени отчетните цени на квотите на въглеродния двуокис от Европейската електроенергийна борса за второто шестмесечие на 2020 г., които са определени в размер на 29 евро, и на каква база са определени прогнозните цени за първото шестмесечие на 2021 г. в размер на 31 евро/тон. И на база на тях обаче са определени допълнителните разходи, които Фондът трябва да плати за компенсиране на НЕК ЕАД, т.е. тук няма яснота и точни разчети. На трето място, не става ясно на какви количества и цени са изчислени в допълнителните приходи, които ще бъдат получени от търговете за продажба на квоти (това е по силата на чл. 57 от ЗОИК) и които компенсират развитието на ВЕИ, като само е посочен общият размер, който е 159 млн. лв. Това са вече приходи заради по-високите цени на емисиите през настоящия ценови период в сравнение с прогнозния, когато е решението на КЕВР от 01.07.2020 г. Няма в крайна сметка и изчисление, направено в този доклад от страна на КЕВР, какво търпят производителите – загуби или повече приходи в резултат, от една страна, на по-високото заплащане на квоти от тези, които произвеждат електроенергия в условията на високо комбинирано

производство на електрическа и на топлинна енергия, и какви ползи те получават заради по-ниските цени за закупуване на природен газ в сравнение с прогнозния от КЕВР. Само е казано, че сметките се компенсират, повечето пари за квоти се компенсират с по-малкото пари за природен газ. Но ние искаме да видим конкретни разчети, защото, припомням, че през декември 2020 г. Изправи се.БГ поиска от КЕВР да започне процедура за намаляване цената на парното, именно заради разликата между прогнозните цени на природния газ, определени от КЕВР, и реалните цени, на които топлофикациите плащат природния газ. И по изчисление на нашите експерти за периода от юли до декември топлофикациите са получили повече приходи в размер на 20 млн. лв., които са платени и то не като авансово кредитиране, безлихвено, а просто като дотиране, като субсидия от българските граждани, защото те купуват на по-ниски цени природен газ, а в сметките на хората за парно те са отразени на по-високи цени за закупуване на природния газ.

За да не ме прекъснете, и да бъда кратка...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Правилно.

Мая Манолова – председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ:

... преминавам към своето заключение. В резултат на всичко това, нашето твърдение е, че КЕВР не спазва принципите за определяне на регулираните цени, от една страна (чл.31, т.1 и т.2), но от друга страна, прогнозите на КЕВР се оказват непрофесионални, тъй като разминаванията им по отношение на цената на природния газ и по отношение на парниковите емисии са много сериозни, т.е. ако Вие си се представяте като един оракул, който може да каже как ще се променя цената на природния газ, която промяна е в ущърб на потребителите, и как ще се увеличават парниковите газове, то това не Ви се получава. Затова идеята да не се пипат цените в рамките на ценови период не е добра и тя е в ущърб на гражданите. Затова Вие трябваше да откриете процедура за преразглеждане на цените на топлоенергията и на ел. енергията от комбинирано производство, както го правите сега по повод искането от НЕК ЕАД, а не просто да кажете с едно медийно съобщение – ние цените на парното няма да ги пипаме, защото така сме решили. Трябваше да има такова обсъждане, в което да се посочи всичко „за“ или „против“.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Манолова. Вие казахте, че завършвате.

Мая Манолова – председател на Гражданска платформа Изправи се.БГ:

Настояваме цените на тока да бъдат намалени поради тези аргументи и поради кризата, която удря българските домакинства – социална, икономическа, безработица, липса на доходи и пр.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря. Колеги, преминаваме към следващия участник в общественото обсъждане. Това е г-н В. Марков - ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД. Моля за връзка по Skype с г-н Марков.

Служител от КЕВР потърси г-н Венцислав Марков, ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Добър ден, г-н Марков.

Венцислав Марков – ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Здравейте, г-н Председател.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля, изразете становището на НЕК ЕАД по отношение на представения доклад, свързан с изменение на цените на електрическата енергия. Слушаме Ви.

Венцислав Марков – ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Благодаря, г-н Председател. Уважаема Комисия, дами и господа.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Впрочем, Вие чухте ли изказването на г-жа Манолова?

Венцислав Марков – ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Да, така че... Мислех по друг начин да ми бъде структурирано изказването, но първо ще си позволя да коментирам нейните думи.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Слушаме Ви.

Венцислав Марков – ръководител управление в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Само момент. Явно, че сме в предизборна кампания и изказването беше доста политически настроено, защото не знам къде в нашето заявление има желание за увеличаване цените на електроенергията, което се говори. Единствено, за което ние бяхме сезирали Комисията, е за промяната на цените на въглеродните емисии и принципа на компенсирането им чрез ФСЕС. Тъй като разходите в НЕК ЕАД, косвено в двете централи Марица Изток 1 и Марица Изток 3, са пряко свързани с приходите, които получава Фондът от емисии, т.е. нормалното, което и Комисията казва в своето проекторешение и в доклада, че промяна на цените на енергията няма да има вследствие от тези изменения. Още по-малко пък цените на топлофикациите, за които се говори, НЕК ЕАД е изказало някакви желаниа за промяна на цените на електроенергията. И въобще многократното цитиране на НЕК ЕАД с желание за увеличаване цените на електроенергията и намесването ни в някакви политически предизборни кампании беше доста неколегиално в случая.

Но да се върнем на проекторешението и доклада. Смятаме, че абсолютно навременно Комисията прави актуализиране на цените на въглеродните емисии, тъй като това, което забелязваме в началото на 2021 г., е наистина ежедневно увеличаване на тези цени. Единственото, което при изготвянето на доклада и днешното състояние, е, че нараснаха значително тези 31 евро/тон и вчера преминаха и границата от 40, така че не знам дали не е добре още при приемането на това проекторешение да бъде актуализирано с по-съвременните данни на цените на емисиите. Принципно благодаря на Комисията, че в рамките на действащото решение актуализира тези цени, за да не се натрупва един некомпенсиран разход на НЕК ЕАД и да го претендираме по-късно и съответно да има разсрочване на плащания към длъжници, ние като длъжник, за което приветстваме

проекторешението. Благодаря Ви.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Марков. Сега предполагам ще чуете становището като отговор на председателя на работната група - г-н П. Младеновски. Г-н Младеновски, по същество, моля.

П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Уважаеми г-н Председател, членове на Комисията, участници в общественото обсъждане. Аз ще започна първо със становището на НЕК ЕАД. Действително, ако прочетете протокола от заседанието при приемане на доклада и решението на Комисията, там се засяга въпросът, че тези 31 евро дори вече не са актуални, а цените на квотите минават 40 евро. Но това ще бъде отразено във финалното решение, тъй като все пак тогава започна, именно към края на миналата седмица започна тази тенденция на рязко увеличаване и преминаване на психологическата граница от 40 евро. Комисията взе решение все пак да изчака и да видим дали тази тенденция е устойчива към настоящия момент.

По отношение на казаното от г-жа М. Манолова, аз не мога да разбера. Настоява се, при положение, че цените на квотите бележат рекорден ръст, се настоява за намаляване на цените на електрическата енергия. Това ми звучи малко като от отпреди 7-8 години, когато цените на въглицата се увеличаваха, а се сваляха цените на ел. енергията. Тогава се натрупа сериозен дефицит, тарифен дефицит в обществения доставчик, който все още не може да бъде изчистен и заради който БЕХ изтегли огромни кредити. Така че не мисля да коментирам. Твърдеше се, че не били професионални прогнозите и т.н. Просто ще го оставя без коментар, за да не влизаме в излишни дебати. Не е вярно твърдението, че няма икономическа обосновааност и няма прозрачност. Няма посочени количества, няма посочени на каква база са изчислени. Всичко това е прозрачна информация, която е на сайта на КЕВР. Там са публикувани цитираните решения, там може да се сравнят цените, може да се изчисли каква е сумата за компенсиране. Публични са и постигнатите резултати от търговете за квоти и емисии на сайта на Европейската електроенергийна борса. Там може да се свалят всички цени, може да се претегли, може да се направи средна цена. Всичките тези изчисления са на база на публично достъпна информация, която може да се намери в интернет, така че не мисля, че има нещо скрито и има липса на прозрачност. Ползвани са единствено и само публични източници, както и прогнозата за 31 евро е направено на база на постигнатите към онзи момент на изготвяне на доклада резултати на електроенергийната борса, като сега тя е неактуална, тъй като вече квотите емисии надминаха и психологическата граница от 40 евро.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Младеновски. Колеги, от Ваша страна има ли въпроси или изказвания? Не виждам.

Тогава, първо, искам да отбележа, че срокът, в който могат да се депозират в Комисията становища след проведеното днес обществено обсъждане, е до 19 февруари, 15:00 ч. Това е в съответствие със съкратената процедура, която ни се дава по ЗЕ. Второ, това което го съобщих при откритото заседание, но съм длъжен да го повтора и при общественото обсъждане, закритото заседание на Комисията, на което Комисията ще произнесе с решение, ще се проведе на 24.02.2021 г.

Закривам общественото обсъждане.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-8/12.02.2021 г. - покана до заинтересованите лица относно проект на решение относно изменение на цените на електрическата енергия по време на ценовия период.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(Г. Добрев)

.....
(Р. Осман)

.....
(В. Владимирев)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)